

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzetta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 36

Gorica - 6. septembra 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Beseda sv. očeta nemškim katoličanom

V Koelnu ob Renu se je v nedeljo zaključil 77. katoliški shod nemških katoličanov. Shoda se je udeležilo tudi 210 tisoč Avstrijev, 30 tisoč katol. iz Vzhodne Nemčije, ki so morali na skrivaj prekoraciti mejo, mnogo Švicarjev ter drugih katoličanov iz evropskih in tudi izvenevropskih držav. Naječ je seveda bilo Nemcev in sicer 800 tisoč. Papežev legat na kongresu je bil kardinal Piazza. Udeležila sta se ga tudi predsednik republike Heuss in kancler Adenauer.

NEKAJ ZGODOVINE

Prvi katol. shod v Nemčiji se je vršil že leta 1848 v Moguncu. Od tega časa dalje se vsako leto ponavljajo ti shodi v velikih nemških mestih. Samo politične ovire prve in druge svetovne vojne ter leta nacizma so onemogočili redne katoliške shode. Sadovi teh shodov so velika socialna dela in ustvaritve Kolpinga in Kettelerja, katerih odmev in koristi smo videli tudi na slovenski zemlji.

Letošnji shod je 77. Izbrali so mesto Köln, ker so letos končali popravila na najlepši gotski stolnici sveta, s katero se ponaša to mesto. Uradno so začeli s katoliškim shodom že na praznik sv. Treh kraljev, katerim je posvečena slavna gotska cerkev, ki hrani svetinje Treh kraljev, ki so se poklonili Detetu v Betlehemu. V to mesto so radi romali tudi naši predniki in bivši tržaški škof pok. Karlin je napisal poljudno knjigo V Kelmorajn, ki je bila pravi vodič našim romarjem. Geslo letosnjega kongresa v Kölnu je: CERKEV, NAVZOČNOST BOŽJA MED NARODI, to je nadaljevanje berlinskega programa pred dve maletoma, ki je bil: BOG BIVA.

Namen kongresa je bil zlasti edinstvo med katoličani. Razne delovne skupine so študirale vprašanja, ki so v zvezi z glavnim gesлом kongresa, ter pripravile končne rezolucije. Kongres je bil zelo resen ter se je skušal izogibati malenkostnim vsakodnevnim političnim zadevam. Slovenski zaključek pa je bil v nedeljo 2. sept., ko je zbrani množiči govoril po radiu sv. oče Pij XII.

SV. OCE GOVORI

Najprej je sv. oče pozdravil načrte cerkvene kneze, duhovnike in verno ljudstvo. Spomnil jih je, kako se nemški katoličani že več kot sto let zbirajo na takih veličastnih proslavah, iz katerih je zrastlo že toliko lepih pobud na socialnem, kulturnem in političnem polju. Nato je dal nekaj stvarnih navodil in sicer:

»1. Svetovnonačrni viharji so v zadnjih stoletjih v izvenkatoliškem svetu imeli porazne posledice. Divjali so tudi proti skali, na katero je Kristus postavil svojo Cerkev, poskušali so zanesti razdejanje tudi v Cerkev sam. Cerkev se je moralu krčevito postaviti v bran. In ohrnala je od Kristusa ji zaupane zaklade Resnice in Milosti. Šla je celo v protinapad in je v teh versko mrzlih in nerodovitnih časih sprožila veletoke euharističnih milosti na vernike kakor še nikoli prej v zgodovini.

Prepričani smo, da dolgujemo to javno priznanje Gospodu Cerkev: le po njegovi volji in moći je Cerkev hodila neokrnjeno skozi viharje. Enako priznanje smo pa dolžni tudi tistim, ki morda nevede že stoje pred vratimi Cerkev, kakor tudi vsem onim številnim, katere strah pred razdružanjimi silami narave, pred sedanjostjo in pred bodočnostjo žene,

da iščejo trdne opore. Cerkev jim to opore nuditi, ona sama je ta trdna opora. Kdor se njej zaupa, ne izgubi nič od tega, kar je pristnega poseboval. Karkoli se nahaja v drugih veroizpovedih, tudi nekrščanskih, resničnega in dobrega, ima svoj dom in svojo dopolnitev v katoliški Cerkvi. Ona nudi to trdno oporo, ne da bi človeka silila v kakršen koli totalitarni sistem, v polnem spoštovanju dostojanstva in nadnaravnega cilja človeške osebe, ki je obdarjena z duhom in svobodo. Tudi za svobodo človeške znanosti in raziskovanja pozna Cerkev samo eno mejo, namreč tisto, ki jo je Bog s svojo razodeto besedo začrtal.

SKRB CERKVE ZA SOCIALNI RED

2. Cerkev, ki sama o sebi trdi, da je znamenje dvignjeno med narodi, bodo dandanes vprašali tudi o njenem prispevku za ustvarjanje socialnega reda. Katoliška Cerkev more, ne da bi se ponašala, pokazati na silne uspehe, ki jih je v teku časov imela v urejevanju družabnega življenja, in zgodovina je to Cerkevi že daveno priznala. Cerkev tudi ni zapirala oči pred velikim socialnim neredom, ki se je pojavil v stoljetju tehnike in kapitalizma. Ni si sicer nikoli prisvajala pravice, če da ona sama lahko reši socialno vprašanje, lahko pa s ponosom počake na zastuge, ki jih ima pri rešitvi tega vprašanja. Ena tako zasluga je socialni nauk, ki je popolnoma v skladu z naravnim pravom in postavo Kristusovo. Izkazal se je ta nauk kot zelo plodovit, zlasti pri vas Nemcih. Cerkvi ni treba, da v nobeni bistveni stvari spreminja ta svoj nauk; on hrani svojo veljavno.

Cerkev je vedno močno poudarjala, da je za trajno rešitev socialnega vprašanja zraven reform socialnega stanja treba tudi moralne reforme mišljencev in čustvovanja in sicer izboljševanje vesti na podlagi objektivno veljavnega reda in uporabe moralnih sil, da bodo vedno sledile vesti.

PREGANJANA CERKEV

3. Vaša mogočna manifestacija ne more mimo dejstva, da je katol.

Cerkev zlasti v zadnjem desetletju izročena najhujšemu in najnevarnejšemu preganjanju, ki je kdaj koli šlo preko nje. Kajti Jezus Kristus je svoji Cerkevi dal nalogi in poslanstvo, da ga vrši do konca sveta, čeprav bi morala postati preganjana Cerkev. Peganjanje Cerkeve je vedno soudeležba mističnega telesa Kristusovega na ranah Kristusovih. Cerkev je upravičeno lahko ponosna na to, da je med sistemom brezboštva in njo prišlo do najhujšega spopada. To za nič ne spremeni na dejstvu, da Cerkev globoko sočustvuje z onimi, ki so vsled vere najhujše pretrpeli in še trpijo. Cerkev se lahko tudi boji za svojo bodočnost v neizmernih predelih sveta, ki so zapadli preganjanju, kajti nasprotnik ima na razpolago nasilne metode totalitarne države in premetena sredstva duševnega tiraniziranja zlasti mladih generacij in to so taka sredstva, kakor jih ni imel noben preganjalec v zgodovini.

Cerkev končno opominja vernike v deželah, kjer svobodno žive, naj se zavedajo nevarnosti tega nasprotnika in jih ponovno svari pred spletom zmotne koeksistence, kakor da bi bila mogoča kaka notranja poravnava med svetovnim naziranjem katoličana ter onim sistemom. Sožitje je možno, toda le »sožitje

v resnicu«. Že ob prejšnjih priložnostih smo o tem govorili. K temu danes dostavljam: Katoliška Cerkev nikogar ne sili, da ji pripada, zahteva pa zase svobodo, da v državi živi po svoji ustavi in svojih zakonih, da vernike oskrbuje in jim javno ter odkrito oznanja Jezusov evangelij. To je pač temeljna in brezpogojna podlaga za častno koeksistenco. Cerkev se medtem bori dalje, ne na polju politike in gospodarstva, kakor ji vedno znova krivično očitajo, marveč s svojim lastnim orožjem: s stanovitnostjo svojih vernikov, z molitvijo, z resnico in ljubeznijo. Cerkev daruje bridišč preganjanja za zveličanje preganjalcev samih, kakor tudi de-

žel in narodov, v katerih je prega-jana.

Cerkev je znamenje, ki se dviga med narodi. Ta beseda obvezuje vas vse, ljubljeni sinovi in hčere, kajti Cerkev sodijo po tem, kako ste vi verni in pošteni.

Zivite v materialističnem svetu, za katerega je značilno, da vse versko omalovaužuje. Za to malo ali nič ne žrtvuje, rade volje pa dopri-naša žrtve za kakršnokoli tuzensko dobrino. Vi pa delajte obratno! Boga postavite na prvo mesto in naj vas služba božja in naša sv. vera ne-kaj stane!

Nato poziva sv. oče nemške katoličane, naj dajo krščansko lice novi moderni industrijski državi.

Za sv. očetom je govoril kancler Adenauer, ki je rekel, da bo boj proti materialističnemu brezboštvo dolg in trd, toda končno bo krščanstvo zmagalo.

Ital. socialisti in združitev

V Pralognanu na Francoskem sta se sešla voditelj italijanskih socialistov Saragat in voditelj socialistov Nenni in se načelno sporazumela, da se morata obe stranki združiti v eno samo veliko italijansko socialistično stranko. Socialistična internacionala, ki ima sedež v Londonu, je poslala v Rim svojega zastopnika, tajnika francoske socialistične stranke in pomožnega tajnika internationale senatorja Commiha, da bi posredoval med obema socialističnima strujama v Italiji. Zahodnim socialistom je veliko na tem, da bi Nennija odtrgali od komunistov ter ga pridobili za svojo stvar. To novice so z veseljem sprejeli tudi vsi italijanski protiverski nekomunistični krog, ki bi hoteli krščanski demokraciji iztrgati oblast iz rok. Nastalo pa je vprašanje, ali bo Nenni hotel pretrgati svoje desetletne vezi s komunisti ter sprejeti dosedjanje italijansko Zahodu naključno politiko v okviru Atlantske zveze. Dalje nastane vprašanje, ali bi mogli katoličani sodelovati v vladu z novo stranko, ki bi bila gotovo strožje marksistična, saj Cerkev obsoja socializem, v kolikor je brezbožno marksističen in materialističen. Nevarno je tudi, da bi komunisti s pomočjo svojih priateljev v socialistični stranki prisilili Nennija, da bi sprejel nekako ljudsko

fronto. Ce bi se nova stranka odre-kla marksističnemu materializmu, pretrgala vse vezi s komunisti ter se odkrito odločila za demokracijo, pa bi lahko dala podlago za sodelovanje s katoličani, kar bi omogočilo novo socialno politiko v Italiji ter rešitev njene demokracije.

Kaj pravi k temu Cerkev? Doslej je spregovoril zelo jasno »Osservatore Romano«, ki piše med drugim: Nenni je dal nekaj izjav glede nekaterih sodb o marksizmu, ki jih je podala cerkvena hierarhija. Njegove izjave so naperjene proti hierarhiji, ki jo obtožuje, da se hori proti komunizmu zato, da bi se dejansko borila proti moderni družbi. Prav zaradi teh obtožb je Cerkev še bolj upravičena vztrajala pri svoji sobi glede komunizma in marksizma. Tudi Nenni mora priznati, da Cerkev ne more vreči svojih vernikov v objem tistih, ki jo obrekujejo. Oni morajo braniti Cerkev, ker s tem branijo svojo vest in svoje katoliško prepiranje pred napadi socialistov, na kar so že vnaprej opozorjeni. Združen socializem se hoče vsaj po Nennijevih besedah boriti proti Cerkevi z izgovorom, da se bori proti klerikalni nevarnosti. In tudi socialdemokratsko glasilo »La Giustizia«, piše vatikanski list, Nennijevih besed ni zanikalo.

Odbor petorice v Egiptu

Odbor petorice, ki so ga ustano-vili na londonski konferenci z nalo-gom, da pojasni Nasserju zahodni predlog za rešitev sueške krize, je v nedeljo odpotovel v Egipt in je v ponedeljek začel razgovore z egipto-vskim predsednikom Nasserjem. Obe strani sta se za razgovore dobro pripravili. Egipt je poskrbel za podporo arabskih držav in Sovjetske zveze, ki ga naravnost hujška k trmi, da bi lahko potem v kal-nem ribarila. Indijski diplomat Krišna Menon, ki je imel dolge posvete z Nasserjem, se je verjetno trudil, da bi dosegel zblížanje med zahtevami Egipta in zahodnim pred-logom. Angleži in Francozi so mo-bilizirali zlasti svoje pomorske in letalske sile v Sredozemlju. Francozi so poslali svoje vojaštvo na Ci-per. Nekateri britanski in francoski listi so odkrito zahtevali, da morata Francije in Velika Britanija z o-rožjem napasti Egipt, če bi Nasser odklonil zahodni predlog. Pomirje-valno so vplivali Amerikanec, ki bi za vsako ceno radi preprečili vojno. Spor ni ostal omejen samo na Suez in Egipt, ker so se vzporedno razvnela tudi druga žarišča sporov na

Sredozemlju, kot so Ciper, Alžir ter Izrael. Francozi so v boju z alžirski uporniki sami. Ce bi se jim posrečilo streti Nasserju, in pri tem bi jim pomagale tudi druge države, bi imele lažji opravek z Alžirci, ki imajo v Nasserju največjo oporo. Izrael pa ima tudi največjega sovražnika v Nasserju, ki vodi arabski svet v boju za uničenje te male državice sredi arabskega morja.

Kairski razgovori so torej izredno važni in oni nihovga izida bo od-visen nele bodoči mir na Sredozemlju in Srednjem Vzhodu, temveč na svetu sploh. Mala iskra bi lahko zanetila svetovni požar, česar nas Bog varuj!

Tokio in Moskva

Kakor je znašo, so se tik pred londonsko konferenco o sueški vprašanju razbila sovjetsko-japonska pogajanja za sklenitev mirovne pogodbe med obema državama. Zdaj pa je japonski zunanjji minister Šigemaru izjavil, da se bodo pogajanja v kratkem nadaljevala. Čas in kraj pogajanj nista bila javljena.

Nove jedrne eksplozije v Sovjetski zvezi

V Sovjetski zvezi so prejšnji te-den razstrelili več vrst jedrnega oružja, verjetno vodikovih bomb. Poskuse je potrdila sama sovjetska uradna agencija Tass. Ker pa je Sovjetom, ki vedno širijo propagando proti atomskemu oružju, bilo ne-rodno, da je svetovna javnost zve-dela za njihove v svetu nepriljubljene atomske poskuse, so poročili o njih dodali obljubo, da so pri-pravljeni s poskusi prenehati, če bi enako storile druge države. Ameri-kanci so takoj odgovorili, da so za prepoved atomskih poskusov in oružja, če Sovjeti pristanejo na učinkovito mednarodno nadzorstvo, česar pa se ves čas branijo. Dokler te-ge ne bo, pa mora tudi nekomuni-stični svet poskrbeti za svojo var-nost in svetovni mir.

NAŠ TEDEN V CERKVI

9. 9. nedelja, 16. pob.: sv. Gorgonij, m.
10. 9. ponedeljek: sv. Nikolaj Tolčinski, sp.
11. 9. torek: sv. Prot in Hijacint, m.
12. 9. sreda: Ime Marijine
13. 9. četrtek: sv. Notburga, d.
14. 9. petek: Povišanje sv. križa
15. 9. sobota: Marija sedem žalosti

*

MARIJA SEDEM ŽALOSTI. Ko je Marija darovala Jezusa v templju, ji je starec Simeon napovedal trpljenje: »Tvojo dušo bo presulil meč.«

Ceprav je bila Marija brez izvirnega in brez osebnega greha, je vendar mnogo trpela. Navadno si njen trpljenje predstavljamo, da si jo mislimo v bolesti pod križem. »Mati žalostna je stala, se pod križem je jokala, ko na njem je visel Sin.«

IZ SV. EVANGELIJA

Cisti čas, ko je šel Jezus v hišo nekega prvaka med farizeji v soboto na obed, so ga ti opazovali. In glej, neki vodeničen človek je bil pred njim. Jezus je spregovoril in učiteljem postave in farizejem rekel: »Ali je dovoljeno v soboto ozdravljati?« Ti pa so molčali. In prijel ga je, ozdravil in odpustil. Njim pa je rekel: »Komu izmed vas bo padel osel ali vol v vodnjak in ga ne bo izvlekel takoj sobotni dan?« In niso mu mogli na to odgovoriti. — Povedal pa je tudi povabljenim prijeli, ko je videl, kako so si izbirali prve sedeže. Govoril jim je: »Kadar te kdo povabi na svatbo, ne sedaj na prvo mesto, da če bi bil morda povabljen kateri imenitnejši ko ti, ne pride ta, ki je tebe in nje ga povabil, in ti ne poreče: 'Umakni se temu,' in bi se ti takrat začel s sramotno presedati na zadnje mesto. Temveč, kadar si povabljen, pojdi in sedi na zadnje mesto, da ti poreče, ko pride, kateri te je povabil: 'Prijatelj, pomakni se više!' Takrat ti bo čast vprito vseh, ki so s teboj pri mizi. Kajti vsak, kdor se povisuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povisan.« *

Jezus vedno znova obsoja mišljene in ravnanje nele sebi nasprotnih farizejev, ampak tudi vseh tistih krščanskih ljudi, ki zelo radi prežijo na druge, jih z veliko lahko sodijo in dolžijo. Takih ljudi nikjer ne manjka. Povsod jih je polno. Sebe prav lahko operejo, druge pa mažejo. Zvesto so jim za petami in jih opazujejo, a ne da bi jih v dobrem posmeli, marveč, da jih v nečem zlostijo in potem laže potlačijo. Najdejo si celo oporo v zakonih; več jim je mrtva črka ali kak neumen paragraf kot pa živa duša in blagor svojega bližnjega. Ali niso taki postopki nekaj ogabno ostudnega? — Zveličar je z otipljivim zgledom dokazal svojim zahrbtnim nasprotnikom dvoje: prvič, dolžnost pomoći in dobrih del v prid bližnjem.

PAPEŽEV DAN V BONNU

V glavnem mestu Zapadne Nemčije so slovesno obhajali papežev dan. Slovesnosti so se udeležili državni predsednik Heus, kancler Adenauer, člani parlamenta in diplomatski zbor. Sedanjega papeža Piјa XII. v Nemčiji zelo spoštujejo, ker se ga že živo spominjajo kot papeževega nuncija na Bavarskem in poznje v Berlinu. Ob tej priliki je tudi papežev nuncij priredil sprejem, katerega so se udeležili kolumski kardinal Frings, 12 zveznih ministrov in predstavniki 44 držav in drugi politični, gospodarski in kulturni delavec Zapadne Nemčije.

NOVE CERKVE IN SOLE V ZDA

Meseca julija so v ZDA začeli kampanjo za gradnjo novih cerkva in verskih šol. Stroški za urešnjenje letosnje kampanje so predvideni na 114 milijonov dolarjev in so znatno večji od lanskega leta.

JAPONSKI IZOBRAŽENCI SE ZANIMAJO ZA VERO

Jezuitski pater Erlinger je na tokijski univerzi predaval o etiki eksistencializma in marksizma. Budistični študentje so iste-

Današnji praznik nas pa želi poglobiti v Marijino trpljenje in nam predogujo njeni Srce prebodenim s sedmerimi meči — to je s sedmimi žalostmi; ko je Jezusa v templju darovala; z njim bežala; ga iskal; ga srčala na križevem potu; stala pod križem; sprejela Križanega v naročje; ga v grob položila. — Da premišljujemo te njene bolezine imamo tudi rožni venec 7 žalosti Marijinih.

Zakaj je Marija toliko trpela, ko ni zaslužila nobene kazni? Zato, da je bila trpečemu Jezusu podobna in da je sodelovala dejansko pri našem odršenju.

Ne čudi se, če klub krščanskemu življenju veliko trpi. Le pogled Jezusa in Marijo. Tvoje vdano trpljenje obrača Bog v blagor tebi, tvojim domaćim, a tudi drugim.

njega, katerih noben praznik ne ovira, in drugič, poučil jih je o potrebi ponižnosti.

1. Dela usmiljenja spadajo med krščanske dolžnosti. Vsak človek mora biti bližnjemu v pomoč, ne pa v breme; v pomoč, posebno v potrebi. Velik greh zagreši tisti, ki v sili, ceprav utegne, bližnjemu ne prisloči na pomoč. Naša vera ni vera sebiščnih, ampak je vera iskrene ljubezni. Vsi smo torej dolžni opravljati dobra dela, ki so v naši moči. Dela usmiljenja, od katerih se nekatera nanašajo na dušo in druga na telo, so vsa izraz in poseben dokaz ljubezni do bližnjega. Glavna so naslednja: molitev, navajanje k Bogu (s sv. mašo, s posukom, z besedo, z žrtvami), delitev miloščine (v obliki denarja ali prehrane in obleke), oskrba bolnikov, pouk nevednih, dobri nasveti, lepa (bratska) posvarila slabim in v zmoti tavajočim, splošna pomoč. Dobra dela je treba opravljati iz ljubezni do Boga, ne pa iz častiljepnega samoljubja. Pomnimo: Vsako tako dobro delo je nekaj velikega. Njegova veličina je v tem, da ga Zveličar Sebi pripisuje, kakor da smo ga Njemu storili: »Karkoli ste storili kateremu od teh mojih bratov, ste meni storili.«

2. Ponižnost je kakor temelj naše duhovne zgradbe. Zgradba, ki nima trdnega temelja, je v nevarnosti, da se poruši. Mnogo ljudi pada, ker so preponosni in ošabni. Vse preradi se tiščijo v ospredje ter dajejo sebi prednost, druge pa zapostavljajo. Bodimo si bratski med seboj! Tudi predstojniki, gospodarji in gospodinje! Vse veže Jezusov nauk. Med ljudjimi mora vladati dobrota in ljubezen. Bog in ljudje, vsi nas hočejo imeti ponižnost, ker je tako lepa čednost, in jo želi na bližnjem najti, le v lastni praksi je bolj težka. Napram Bogu nikdar nismo dovolj ponižni. Jezus nas uči: »Učite se od mene, ki sem krotak in iz sreca ponjen!« Pa tudi svari: »Kdor se povisuje, bo ponižan.« Varujmo se božjih ponižanj!

ga patra naprosili, naj jim govori o tem: Ali moderni človek lahko veruje v Boga? in pa Dijak in vera. Predavanj se je udeleževalo nad 400 akademikov.

OTROCI SO V NEVARNOSTI

V Solnogradu so imeli mednarodni stanelek, na katerem so obravnavali vzgojne probleme. Visok avstrijski uradnik dr. Heinrich Peter je povedal, da je dve petini evropskih šoloobveznih otrok v nevarnosti. Njihove matere morajo delati izven doma, otroci žive v neurejenih družinskih razmerah ali so celo sirote. Govornik je poudaril izredno važnost družine pri oblikovanju otrok in mladine. Poudaril je obširne naloge, ki danes čakajo šolo, ker se družine vedno bolj drobe. Končno je dejal, da more šola storiti mnogo, toda nič ne more nadomestiti matere pri otroku. Od nje zavisi bodočnost družbe, zato je treba na vse načine pospeševati maternino vzgojo otrok.

VABILO KOMUNISTOM

V Washingtonu je bilo objavljeno odprto pismo vsem komunistom sveta. Pismo je podpisalo 55 Amerikancev. Med njimi so duhovniki, šolniki, novinarji, pravniki

in industrijski direktorji. V pismu pravijo, da je odstranitev Stalina s prestola privredna komunizem v moralno in duhovno krizo. Komunisti naj dovolijo, da v njih dozori ta kriza vesti. Ni stremotno, da so bili v zmoti, toda vztrajati v zmoti pa pomeni izdati ideale človeštva. Pismo dalje poziva, naj ne pozahijo modernih mučenikov delavskega razreda!

POPRAVEK

Naše poročilo o pomoči, ki jo je nudila sveta stolica v času lakote ruskega prebivalstva, popravljamo v toliko, da je prejemo dnevno zadostno hrano 160.000 ljudi in ne samo 60.000, kot smo pomotoma poročali v zadnji številki.

29. SOCIALNI TEDEN ITALIJANSKIH KATOLIČANOV

Od 23. septembra do 30. se bo vršil v Bergamu Socialni teden italijanskih katoličanov. Na njem bodo obravnavali največje sodobne socialne probleme. Tako: Gospodarska delavnost in moralni red, zasebna gospodarska delavnost in moralni red, zakonitost in meje dobička, oblike zakonitega nadzorstva nad dohodkom, moralne zahteve pri določitvi plače, moralna zavest davkopljevalca, moralna odgovornost uprave v javnih podjetjih. O teh problemih bodo govorili največji italijanski znanstveniki in sociologi.

POMOŽNI DUNAJSKI ŠKOF

Sv. oče je imenoval za pomožnega škofa dunajskemu nadškofu dr. Kornigu dosedanjega generalnega vikarja Jožefu Streitmu.

Nova knjiga

OBLJUBE SRCA JEZUSOVEGA. Sestavljal Rudolf Pate D.J. Uvod k drugi izdaji napisal prelat dr. Jakob Ukmár, za ponatis poskrbel Peter Flander. Izdanje v Trstu 1956. Tisk tiskarni Graphis v Trstu.

V letu 1929 je ljubljanski Glasnik presv. Sreca Jezusovega izdal drobno knjižico p. R. Patej D.J. o obljudah presv. Sreca Jezusovega sv. Marjeti Alakok, ki je tako častila presv. Sreco Jezusovo in to češčenje tudi širila. Božji Zveličar je tistim, ki časte njegovo presv. Sreco, obljužil prebogato plačilo. Navajajo 12 obljuž. Opisane so v spisih sv. Marjeti Alakok, nekatere obdesedno, druge pa točno po smislu. Ni izključeno, da je seznam teh 12 obljuž se stavlja že svetnica sama.

Zivljenje in spise sv. Marjeti je sv. Cerkev prav strogo preiskovala. Dognala je, da je tako življenje sv. Marjeti kot njeno pisanje polno dokazov zdrave in tretne razsodnosti, ponižnosti, pokorčine, vdane podložnosti predstojnikom in cerkvenim oblastem, da za izkušene bogoslovne nenejake ni moglo biti dvoma, da so prikazni Sreca Jezusovega, kot tudi obljuž. Resnične. Sicer pa za resničnost priča že dejstvo, da je sv. Cerkev po stolnem preiskavi in na podlagi čudežev redovnico v Paray le Monialu proglašila za blaženo in svetnico sama.

Češčenje presv. Sreca Jezusovega je postal zelo priljubljena, prisrčna pobožnost in vir vedno novega duhovnega preporoda posameznikov in župnj. Božji Zveličar pa svojim častilcem naklanja tudi izredne milosti, ki so izražene v 12 obljužah. Te obljuži bi morali poznati predvsem dužni pastirji, po njih pa tudi šenčniki. Ko je knjižica izšla, so po njej z navdušenjem segli duhovniki in laiki. Število častilcev presv. Sreca Jezusovega je šlo v Sloveniji v desetisoč. Prvi petki so postali pravipravniki.

Sedaj je spet pred nami knjižica o obljubah presv. Sreca, v priročni izdaji in licenčni opremi. Lepo priporočilo ji je napisal mil. g. prelat dr. Ukmár, ki je dobro nakazal sodobno stanje, da se hladna vojna nadaljuje v nedogled in samo strah pred novodobnim orozjem zadržuje prehod v krvoprelitev... S strahom gledamo v bodočnost... Tu se nam svita nasproti edina rešilna luč: sveta Cerkev, ki nam poleg božjega nauka in zakramentalnih milosti nudi še pobožnost do presv. Sreca Jezusovega in nas spominja obljubu tega božjega Sreca. Res, velike reči je obljužil Gospod častilcem presv. Sreca; obljužil je vse poklicne milosti, mir in jihovim družinam, tolažbo v trpljenju, blagoslov v raznih podjetjih in končno na pobožnost devetih petkov še milost stanovitnosti in srečne smrti...«

Hvalevredna je bila misel, da je zopet prišlo do izdaje knjižice o obljuhah presv. Sreca Jezusovega. Duhovniki in verniki naj vneto sečejo po njej.

VIII. letni shod pri Fatimski Kraljici

na Općinah v nedeljo 9. septembra

Pred osmimi leti smo prinesli beli Marijin kip na Općine. Tedaj na nedeljo po Marijinem rojstvu smo se tržaški Slovenec prvič zgrnili ekrog Marijinega oltarja in obenem sklenili, da tako naredimo vsako leto. Letos gremo že osmič na Općine in ni nas malo na Tržaškem, ki smo obljubili Mariji, da bomo prihajali na skupni marijanski shod do konca življenja.

Skupni shod na Općinah je kratko poldnevno romanje, ki pa dobiča v zadnjih letih vedno lepo obliko in vedno večji obseg. Opazujemo, da udeležba iz leta v leto raste in tudi mladina rada prihaja k tej skupni marijanski proslavi. Općini se zelo potrudijo in lepo okrasijo vas in cerkev, tako da je procesija vedno bolj slovenska. Po vsem, kar se godi na Tržaškem okrog skupnih Marijinih praznikov — mišlimo tudi na vsakoletno skupno romanje — se lahko mirno posnovi, da velja tudi za naše primorske kraje, kar je zapisal neki naš nabožni pisatelj: »Slovensko srce je tako ustvarjeno, da se lepo in srečno počuti samo pri Materi božji.« Sreča teh marijanskih praznikov na Tržaškem so številne članice Marijinih družb in množica dobrih mater, ki so prejeli od prednikov in znajo vlivati potomcem pravo otroško ljubezen do Matere božje. V zadnjih letih prihajajo na naše skupne marijanske praznike tudi Goričani, zlasti še iz bližnjega devinskoga dekanata.

Trdno upamo, da bo tudi letos velika udeležba in to ob vsakem vremenu. Tega praznika namreč nikoli ne prelagamo in zato le na pot ob vsakem vremenu! Po večerni sv. maši, ki se začne ob štirih (bodimo vsi točni!) sledi takoj marijanska procesija, nato govor (msgr. kanonik Kramarič), euharistični blagoslov in sklep, vse pred novim župniščem za cerkvijo. V cerkvi bo nato darovanje kakor vsako leto za kritje stroškov skupnega praznika. Pri vsej slovesnosti bo sodelovala godba iz Trebč. Prinesite s seboj liste s posvetilno molitvijo. Pripeljite veliko otrok, ki pa naj bodo povsod tudi v procesiji pod vašim varstvom. Prinesite cvetja Mariji in zastave v procesijo. Fantje, pridite v procesijo v helih srajcah. Povsod v procesiji naj se veliko prepeva in molji. Blizu godbe pojemo vsi skupno iste pesmi. Vsi cerkveni pevci stopite v procesijo za duhovnike. Treba je poslušati navedila rediteljev, zlasti v drugem delu procesije za Marijinim kipom: Vse napravimo tako, da bo božja Mati lepo počesčena in da bo naš osmi letni shod lepo uspel. Z ljubljenim Sinom nas blagoslavila Devica Marija!

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

NOVA VRHOVNA PREDSTOJNICA SOLSKIH SESTER

Naše šolske sestre 3. reda sv. Frančiška so začele dne 16. avg. v Rimu svoj vrhovni kapitelj, na katerega so prišle zastopnice vseh devetih provinc raztresenih po svetu. Ob tej priliki so izvolile tudi novo vrhovno predstojnico. Izvoljena je bila s. Marija Terezija Vidan, ki je bila dozdaj provincialna predstojnica južnoameriške province sv. Jožefa, kjer imajo šolske sestre 20 redovnih hiš po raznih krajih s 124 sestrami. Nova vrhovna predstojnica je bila rojena v Dalmaciji in ima 49 let.

Novi vrhovni predstojnici želimo obilo božjega blagoslova na tako odgovornem mestu, da bi vodila kongregacijo šolskih sester do vedno večjega razmaha in do vedno večje populnosti.

VEDNO VEĆ UBEZNIKOV IZ JUGOSLAVIJE

Pobegi iz Jugoslavije so prešli že v vsakdanost. Nihče se jim več ne čudi. Računajo, da po vsem goriško-videnskem področju prihaja dnevno v Italijo povprečno 15 oseb. Vsi ti novi begunci potujejo sedaj v novo zbirališče v Cremoni. Pretekli teden sta pribegala čolna čez morje dva petnajstletna fanta. Morda gre pri teh dveh mladoletnikih le za pustolovšč

ŠTUDIJSKI TEČAJ SDZ NA OPĆINAH

Slovenska dijaška zveza v Trstu je pravila trdnevi študijski tečaj, ki se je vršil v Marijanšču na Općinah v dneh 31. avg. ter 1. in 2. sept. 1956. Namenjen je bil visokošolcem in dijakom zadnjih razredov srednje šole. Udeleževalo se ga je povprečno 30 fantov, povečini Tržačanov, a nekaj je bilo tudi Goričanov. Program je obsegal vrsto predavanj, katerim je vedno sledila debata, večkrat zelo živahna. Sestavljen je bil tako, da bi mlaude, oblikuječe se slov izobraženec seznanili z vsemi perečimi vprašanji sedanjega časa in tudi položaja, v katerem živi nas zamejski študent. O tem najjasnejše pričajo nasovi predavanj, ki so jih imeli na tečaju sami strokovno izobraženi v razgledani ljudje: Znanost in vera, Filozofija in življenje, Komunizem, Krščanski socializem, Krščanski socialni nauk, Bog in atom, O narodnosti. Zamejski študent in slovensko slavstvo. Komunistična literatura, Fant in dekle ter Edinost med katoličani. Teh enajst predavanj je študente postavilo pred zelo važne pojave in naloge v sodobnem življenu. Udeleženci tečaja so spoznali, kako zapletena in zmedena je sedanjost in kako potrebno je, da se študent ideoško vzgaja, če hoče, da bo kasneje v življenu sel, svetovnonazorsko trden in družbi koristen človek. Mogoče je bilo kako predavanje nekoliko teže, zato si bo SDZ prizadela izdati predavanja malo skrčena v posebni knjigi, ki bo tako služila za študijski pripomoček. Ta tečaj je bil na Primorskem prvi te vrste v povojnem času. Upamo, da bodo nadaljnji privabilci še več.

Iz popotne torbe

Smola je, če se človek prepozna odpravi na Sv. Višarje. Zajame te noč in potem si pomagaj, če znaš. Misil sem, da pridevam vsaj do devetih na vrh, a sem se ustrel. Ni šlo pri najboljši volji. Pot je bila mokra, večer meglen in tako sem daleč pred planino zašel. Luči nobene in zato naprej nisem nekako po poti, a potipal sem marsikatero drevo. Toliko je tega drevja po hribu, da me je tam ob desetih zvečer popadel na Višarjah prava jeza, ko sem pošteno padel na stopnicah pod cerkvijo. Drugo jutro sem videl, da manjka več leseneh stopnic in ni čudno, da te zanesem. Okrog in okrog Višarj toliko lesa, na Višarjah samih pa romarji padajo, ker nis leseneh stopnic! Kaj pa dela tehnični urad zdravniške občine? Ali višarske poti ne spadajo pod njegovo oblast in skrb? In potem gostilna? Mislim na tisto največjo pod cerkvijo. Kaj ni v Trbižu higieničega urada, ki ima po zakonu dolžnost nadzorova nad vsemi gostilnami? Kakšne so drugi gostilne še na viših prelazih in že viših božjih poteh! Zato pričakujemo, da se bo kdo zganil in na Sv. Višarjah popravil in izboljšal, vsaj kar je najnajnješega.

Komunisti med seboj

Tržaški komunistični prvak Vidali je v svojem glasilu ostro napadel Titov režim, ker je obsodil nekaj kominformistov, ki so jih vrnili Jugoslaviji iz Češkoslovaške, Bolgarije, Albanije in Romunije na žrtvenik sprave med Beogradom in Moskvo. Vidali piše, da v Jugoslaviji ni spregleda kazni, ne pomilostitve. Nekateri morajo plačati danes, nekateri jutri, a vsi morajo plačati. Vidali dalje graja način, kako je prišlo do sprave med Beogradom in Moskvo, ko so jugoslovanski prvaki dobili vse zadoščenje od denarnih odškodnin do kesanja in pohvale, od njih pa niso zahtevali niti najmanjšega kesanja. Zdaj pa prav ti ljudje udarajo neusmiljeno po nekdanjih kominformistih. Vidali emenja, da bi pozaprli in obsodili tudi slovenske kominformiste na Tržaškem, če bi bili jugoslovanski državljanji. Med rdečimi bratci torej še ni vse v redu, toda Moskva bo že poskrbela, kakor samo ona zna, da bo tudi to negodovanje potlačeno. Tržaški titovci celo šušljajo, da bo Vidali prej ali slej moral iti.

Ciper

Napetost na Cipru se je poostrial. Ker Angleži niso sprejeli premirja, katero so jim ponudili uporniki, odnosno so stavili zanj nesprejemljive pogoje, se teroristično delovanje na otoku nadaljuje. Uporniki so med drugim osvobodili nekega svojega voditelja iz nikozijske bolnišnice in nastavili bombo naravnost v plesopoj glavnega stana britanskega guvernerja Hardinga. Grška vlada se je

pri Združenih narodih pritožila nad ostriми pogoji, ki jih je zahtevala britanska vlada za predajo upornikov. Stanje je še bolj električno, ker so prišli na otok francoski vojaki za primer, da bi izbruhnila vojna z Egiptom.

ZA SMEH V PASJII DNEH

TAJNE VOĽITVE. Pri tajnih volitvah v tovarniške sante dobi delavec zaprt kuvert, katero mora spustiti v volilno žaro. Neki volivec hoče odpreti kuverta, pa ga tovariš hitro posvari:

»Kaj te je pa prijelo, kaj si nor?«

»Hotel bi le vedeti, za koga glasujem,« odgovori naino delavec.

»Kaj, ali ne veš, da so v ljudski demokraciji volitve tajne?«

RAZLIKE MED ŽENAMI KOMUNISTIČNIH VELJAKOV. Madžarski ministri so se razgovarjali pred leti o svojih ženah. Erik Molnar pravi: »Moja žena je tako fina, da jo ljudje nagovarjajo 'presvetla gospa tovarišica'.«

Erno Gero pripomni: »To ni nič posebnega; moji ženi pravijo 'eksclencia gospa tovarišica'.«

Končno se oglesi Imre Nagy, ministrski predsednik: »To ni nič; kadar se pokaže moja žena, vzlikajo ljudje: 'Bog Vsemoguči'.«

MADŽARSKI KMET, KI MU NE GRESLADO. Madžarski ministrski predsednik, ki rad potuje nepoznam po deželi, sreča nekega dne starega kmeta, ki je zelo dobro oblečen in videti zadovoljen:

»Ugaja mi, da tako dobro izgledaš, tovariš kmet, v kateri zadruži pa si?«

»V nobeni. Ne delam več in vzdržuje me moj sin.«

»Ta mora biti pa gotovo uradnik, da tako dobro skrbi za tebe. Kje pa dela?«

»V Ameriki.«

priznava, da je Mozart daroval svetu velik umotvor v svojem 18. letu. In kritik Kristijan Schubert pravi: »Slišal sem opero »La finta giardiniera«, ki je umotvor, kjer se nam kažejo jasne poteze blestecega Mozartovega genija.«

Odslej naprej bo vedno iskal, kar ve, da mu manjka, dokler se ne bo umiril pri popolni spojivti ideje, dejanja in čustev.

NA LASTNIH POTHI

Kakor vsakega 20-letnega mladeniča, tako je tudi Wolfganga klicalo življenje na samostojno pot.

Preveč časa je ostal pod očetovim pokroviteljstvom, preveč dolgo je moral hlapčevati kot najemnik in kot umetnik pri solnograškem šku Colloredu. Le počasi, težko in z vso obzirnostjo si je mogel pridobiti samostojnost pri očetu. Težje in ne brez posledic se od časa do časa odtrga službi nadškofa, da spoznava širši glasbeni svet kot mu ga more dati ozkorčnost Colloredova.

Toliko uspe, da gre spet na potovanje in tokrat prvič brez očeta in brez sestre. Le še mati sama ga spremila.

V MANHEIMU

Odpotoval je v Manheim, ki je postal v

VRPAŠUJETE — ODGOVARJAMO

KOMUNISTICNE KOMEDIJE

Počitnice so. Več prostega časa imam na razpolago, zato se tudi nekajko dolje posmidim pri radijskem aparatu. Porocila poslušam v štirih jezikih. Med temi tudi ljubljansko oddajo. Ta mi je med vsemi, čeprav Slovencu, najmanj razumljiva. Sveda tu je komunistični slovar potreben. Mislim, da ga še niso mogoče dobiti pri nas.

Ob pomanjkanju tega se obračam danes do vas, g. urednik, za nekaj razlag. Ogglasil se bom verjetno tudi pozneje.

Na sporednu sem imel besedo »demokracijo«. Na to ste pa že v številki 26 Vasega lista odgovorili, kjer ste dokazali, da beseda »demokracija« pri komunistih pomeni: diktatura, ali pa suzenjstvo. Dejansko je tudi res, ker pri njih ni ne svobode tiska, niti svobode vere, niti svobode organizacije. O tem torej dovolj.

Letos, čeprav se je število letoviščarjev v Jugoslaviji skrilo skoro na ničlo vsled bedaste gospodarske politike, me je nekdo ob povratku iz Jugoslavije presenetil s čudno izjavo: Slovenski komunisti so prav komedijanti. Pri tem mi je omenil neko »pionirska železnica«, ki jo je videl v Ljubljani menda pod Rožnikom, oziroma videl le še razvaline te tako imenovane železnice. Videti je še ostanke, uničene vrtove, polja itd.

Da bi nekaj zatusiral najbolj barbarsko dejanje, ki so ga izvršili nad od Angležev vrjenimi domobranči, so začeli

to »otročico ali bolje rečeno hinavsko delo. Ogledal sem si tudi traso za preuredivanje glavne postaje v Ljubljani. Nameravali so modernizirati že zastareli kolodvor. Takoj so šli na delo. Menda se je delalo brez pravega načrta, ker so uničili zaradi tega sadovnjake, polje, nato pa vse zopet puščili v nemar.

Pripomniti mi je, da je to inteligenten, izobražen, trezen mož. Veliko je tudi že prepotoval po svetu. Tako misli on.

Kako pa mislite Vi, g. urednik, o tem delovanju in postopanju? So li »stovarišči imeli pri tem še kakre druge namene? *

Nam se pa ne zdi, da bi bili komunisti samo komedijanti, zakaj njih »komedije« niso v zabavo ljudem, temveč so sredstvo za uspavanje in usužnjevanje naroda. Kar komunist počne, počne vedno z določenim ciljem, ki je vedno isti: uničenje vseh svobod in usužnjevanje ljudstva marksistični ideji. Tudi na njih »komedije« in razne gospodarske poskuse je treba tako gledati. Zato pri njih ni ničesar podecenjevali in ničesar jemati na lahko. Na začetku komunistične borbe so njih borce molili tudi rožni venec, da so ljudi uspavali, po vojni so z udarniki gradili železniške proge, ceste itd. z istim namenom, čeprav so vedeli, da jih bodo morali čez nekaj let popravljati ali celo opustiti. Odslužili so svojemu namenu, zato lahko gredo po gobe. V tej luči moramo gledati na komunistične »komedije« in videti homo, da so spretne zanke za preproste ljudi, a žal večkrat tudi za inteligente.

Pradomovina kakaovec je tropična Amerika s svojim toplim, vlažnim gozdnim podnebjem. V pragozdih pa vse do Amazonke raste divji kakaovec v ogromnih množinah. Že v predzgodovinski dobi si ga je človek udomačil. Zlasti so bila to plemenoma Maji v Srednji Ameriki. Tudi sama beseda »cacau« je povzeta iz jezika maj. Indijanci ga uživajo pomešanega z vodo in koruzno moko in imenujejo jed »choco latte«, kakaova voda. Sladkajo tekino z medom in vanilijo. Spanci so spoznali kakaao na dvortu cesarja Montezume, in tudi s prvo čokolado so jim tam posregli.

Corte je prvo čokolado prinesel v Španijo l. 1500. Danes je najvažnejša proizvodnja dežela Afrika in ne Amerika. Posebno Zlata obala je zasajena s kakaovcem. Tu so pogoj za rast kakaovca posebno ugodni. Tako je Afrika podarila Ameriki kavo, v zameno pa je iz Amerike prejela kakao.

tesne trgovske stike z Orientom. V 19. stoletju si je pijača osvojila ves kulturni svet in je postala glavna prehrana za zajtrker spodrinila močnik in mlečne juhe.

Danes pridelajo največ kave v Južni in Srednji Ameriki. Prve nasade so v teh krajinah zasnovali l. 1721 na otoku Martinique.

Ojačevalna televizijska postaja na Vrhu

Na zadnji seji odbora goriške trgovinske zbornice so med drugim sklenili, da bodo na Vrhu sv. Mihaela postavili ojačevalno televizijsko postajo. Vojaško poveljstvo v Padovi je že dalo svoje privoljenje in direkcija RAI je že stopila v zvezo z lokalno sekcijo SELVEG za postavitev potrebnega gradbenega dela. Ojačevalna televizijska postaja na Vrhu bo služila za vse tri radijske programe.

Začasno izvozno dovoljenje

Rimsko finančno ministrstvo je izdalo nova navodila za avtomobile in motorje, ki gredo začasno čez mejo. Sedaj ne bo več potreben doslej predpisani scernet, ampak bo zadostovalo le začasno izvozno dovoljenje, ki ga bodo lastniki motornih vozil dobili na uradu ACI in pri Touring Clubu. Tako dovoljenje bo veljalo za eno leto. Ni znano, če to velja tudi za Jugoslavijo.

Duhovne vaje za fante

V Goriču so se pretekli teden vrstile v malem semenišču duhovne vaje za fante, ki jih je vodil č. g. J. Jamnik, ravnatelj Marijanšča na Općinah. Lepo vreme, kras-

na lega semenišča, požrtvovalnost fanov in globoka premisljevanja voditelja duhovnih vaj so pripomogla, da so dobro uspele.

Škoda, da ni bilo fantov več, saj le od duhovne obnove mladine lahko pričakujemo lepo bodočnost za naš narod.

Oprostitev šolskih tak

Solsko ministrstvo je objavilo predpise glede novih šolskih tak. Teh tak bodo oproščeni le revni dijaki in tisti, ki pripadajo družinam z najmanj 7 otroki.

Oslavje

Končno so pri nas začeli z delom, ki smo ga vsi nestrpno čakali, namreč, začeli so z napeljavo vode na Oslavje in v St. Maver. Ker se je delo kar dobro začelo, upamo tudi, da bo srečno prišlo do konca. Tako bomo Oslavci in tudi Sentmarverci končno vendar imeli vodovod in dobro vodo. Zlasti Oslavci bomo s tem zadovoljni, ker nam bo tako prihranjenega mnogo truda, saj smo morali hoditi po vodo za živilo celo v Pevmo, s čimer se je vsekakor izgubilo mnogo časa.

Drugače smo pa kar zadovoljni. Letina kaže še precej dobro, zlasti pa se obeta bogata trgačev. Samo da bi nas Bog obvaroval toče!

V PARIZU

A sedaj moramo omeniti dogodek, ki bo v Wolfgangovi duši ostal neizbrisno do zadnjega diha: srečal je bitje, v katerem se je zabiljul z vsem silnim hresnenjem 20 letnega mladeniča: bila je to Alojzija Weber. Očarala ga je, a tudi kaj kmalu razočarala, tako da bo v njegovi duši ostal le žalosten grenak spomin izgubljenega idealna lepe ljubezni.

Slednji 11. marca 1777 prideta z materjo v Pariz. Wolfgang je veliko pričakoval od Pariza. Toda našel je le grekno razočaranje. Ko je bil prvič v Parizu, si ga je osvojil kot čudežni otrok. Sedaj Pariz noč več poznati 20-letnega mladeniča.

Tedanji Pariz, polmiliionsko mesto, je bil velevažno pozorišče znanosti in umetnosti. Filozofi, pesniki, glasbeniki so skušali diktirati Evropi novo pot.

Pa omejimo se na glasbeno polje, kjer je potekal boj med Italijanskim in francoskim opero. Pariz je hotel imeti svojo narodno francosko komično opero, ki naj bi imela bolj racionalne in konservativne osnove. Zanjo so se bili Lully, Philidor, Monsigny, Caretry. Na drugi strani pa je iskala zmanjšanje italijanske opero s svojo čustvenostjo in kreativno sproščenostjo. Zanjo so se bili Piccinni, Sacréti, Cavalli, Pergolesi in drugi.

Nadaljnega razvoja francoski operi pa je v najvišji meri do Rameau, ki je dosegel večjo harmonsko spojitev glasbe z besedilom, realno življenje z odrom in pondaril važnost raznolik

Smrt

V torek ponoči je nenadoma umrla ga. Podgrnik r. Znidarčič Marija, dolgoletna posrežnica v Malem domu v Gorici in tǎšča ravnatelja g. Josipa Nemeč. Pokojna je učakala čvrsta in zdrava zavidiljivo starost 86 let. Letos je zadnjo nedeljo v avgustu bila še na Sv. Višnjah (in to menda šestindvajseti v svojem življenju) s p. Fidelisom in drugimi Goričani. Gotovo je to bila letošnja najstarejša romarica na tej božji poti. Dan prej je se delala na vrtu, kajti ga. Marija ni mogla biti nikoli brez dela. Zato je tudi zaprosila in ostala v službi, čeprav že tako priletela, prav do zadnjega. Če bi ji bili vzeli službo in jo prisilili k brezdelju, bi gotovo umrla večno prej. Pobožna in dobra je bila stalna obiskovalka vseh slovenskih pobožnosti in cerkevih prireditvev. Ne slabo vreme ne leta je niso ovirala, da bi ne bila vedno med najzvestejšimi. Bivši šolarji v Malem domu jo poznavajo vsi, saj je služila tam že od prve svetovne vojne naprej. Storila je veliko dobrega. Bog ji bo gotovo bogat plačnik. Njenim domaćim, posebno hčerkim g. Nemčevi in gospodu ravnatelju naše sožalje. — Pogreb je bil v sredo zjutraj.

Štandrež

V prijetnem veselju je preživel preteklo nedeljo mladi štandrežski pevski zbor skupno z mladino, ki se mu je pridružila na romanju in izletu po Benečiji. S svojim duševnim pastirjem in z organizatorom gosp. Maksom smo se odpravili od doma v zgodnjem jutru in opravili sv. mašo v romarski cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Barnasu. Lepo pesmi so se glasile Mariji v čast in prošnjo še dolgo po sv. masi. Nato smo obiskali šempetrsko župno cerkev in znatenito Landarsko jamo. In že je bilo poldne. Popoldne smo prehili pa pri Mariji na Stari gori. Res lep prestol si je Marija izbrala tam gori med hribi in gozdovi. Imeli smo tam blagoslov in spet lepo točko sporeda; venec Marijinih najlepših pesmic v pozdrav nebeški Materi in v slovo od te božji poti. Najlepše razpoloženje je spremjalno mlađo družbo do doma. Tako duševno in telešno pozivljeni smo se vrnili k svojim vsakdanjam poslom.

*
V soboto sta sklenila zakonsko zvezo naša domaćina Aldo De Vetta in Marija Faganelj, ki je hotela ostati zvesta svoji rojstni župniji. Čeravno sedaj prebiva v sosedni župniji na Rojah, je hotela skleniti sv. zakon v njej tako dragi domaći cerkvi, ki jo je s svojo dobro mamo dolgo let marljivo oskrbovala s cvetjem in požrvovalnim delom in je tudi ne bo pozabila vse življenje. Tudi vsem drugim letosnjim srečnim zakoncem oboilo božjega blagoslova!

Števerjan

V petek 31. avgusta je obiskal našo župnijo prevz. g. nadškof. Prisel je popoldne v spremstvu g. kanclerja, da popolnoma privatno opravi pastirski obisk, ki ga ni mogel zaradi bolezni opraviti lansko leto ob prijiki sv. hirmie.

Ogledal si je cerkev, župnijski urad in pokopališče, da je pomolil za naše rajne. Nad vsem je bil zadovoljen, samo nad pokopališčem ne, katero je našel zelo zanemarjeno, kar priča, da se Števerjanci premo spominjajo na svoje drage rajne. To gotovo ni v čast občinski upravi, ki ima pokopališče v oskrbi.

Preden se je poslovil, je očetovsko pozdravil vse farane.

*
Kot prejšnja leta je tudi letos Kmečko-

delavska zveza iz Števerjana priredila 1. in 2. septembra poučni kmetijski izlet. Bilo nas je okrog 40. Med nami je bilo tudi nekaj kmetov z Oslavja in iz Gorice. Ogledali smo si okolico Verone. V Brezganze (Vicenza) smo obiskali tovarno kmetijskih strojev «Laverda».

Hvaležni smo gospodarju te tovarne, ki nas je prav vlijedno sprejel in nam vse natančno razkazal in pojasnil. Nato smo se v spremstvu zastopnikov kmetijskega Inšpektorata iz Vicenze podali v mesto Vicenza in si ogledali eksperimentalno središče za kokošjerejo. Jako zanimivi so bili moderno urejeni kurniki. Od tu smo šli v Soave (Verona), kjer smo videli moderno vinsko klet tvrdke Ruffo, ki dnevno proda okrog 1000 hl vina, in to vse v petenkah in steklenicah.

Naslednjé jutro smo se podali na glavno točko našega izleta, na posestvo Cavaion, v okolici trga Bardolino ob Gardskem jezeru. To posestvo ni veliko, a je zelo moderno urejeno. Ker ima lego, ki je zelo slična našim Brdom, nam je nudilo marsikaj dobrega v pouk. Ukvajarja se najbolj z živinorejo in s trtami, ker so spoznali, da taki legi to dvoje najbolje uspeva.

Veliko lepega smo videli in si skušali marsikaj koristnega zapomniti za naše vingrade, kleti, hlevi in kurnike.

Hvaležni smo ravnatelju goriškega kmetijskega urada g. prof. Marsanu za pripravo izletnega sporeda in vodstvu Kmečko-delavske zveze v Števerjanu za trud pri dobro uspelem izletu.

Udeleženec

Jazbine

Z danes samo suha dejstva.

Cerkev bi bila moralna biti dovršena do 2. avgusta, pa zaradi raznih ovir bo delo končano šele jeseni. Običajni »lifik« ob pokritju stavbe se je vršil čisto na tihem

in zelo skromno.

Hiša božja bo kmalu dokončana. Prostor za oltar je pripravljen: oltar sam pa bo iz bivše prevalske cerkve. Z gotškim slogom nove cerkve se sicer prenovljeni baročni oltar ne bo ujemal, vendar bo lep. Vanj pride okvir brezjanske Marije.

Ker si pristojni gradbeni urad izgovarja za potrditev stavbe rôk šestih mesecov po dograditvi, se bo cerkev slovesno odprla bogoslužju šele 1. 1957. Začasno pa se bo obhajala božja služba na zasilenem oltarju v novi cerkvi, kadar hitro se bo dala zpreti: upamo, da pred letošnjo trgatvijo. Čas je, da pridemo po devetih letih iz kleti v cerkev! Do praznika Marije Pomocnice prihodnje leto bo cerkev že kaj bolj opremljena. Pravijo, da bo v novem zvoniku celo mužika: kar 11-12 zvonov v skupini teži 19 q. Se mora pač poznati, da gradi cerkev zvonarski večje!

Kapljajo že tudi darovi od zunaj: g. Ivan Komie iz Inglewood-a v Kaliforniji ZDA nam je finančiral dve dragi zastavi, ki sta že gotovi. Posebej je postal še 10 dolarjev. — Neka oseba iz Gorice, ki može biti imenovana, je darovala v prosto razpolago lepo vsoto 100.000 lir. Verjetno se denar porabi za oltarno sliko, tabernakelj ali večji harmonij na novem koru, dokler ne bo orgel. Potreb je toliko, da nas je strah! Veselega darovalca ljubi Gospod in ponižnega; takega, ki ne postavlja pogov: Naj se dar obrne po uvidevnosti duhovnika za najpotrebnejše reči. Za dobrotnike nove cerkve redno molimo ob nedeljah. Naj se oglasijo še drugi velikodusni častilci Marijin! Največ stroškov bo s postavljanjem oltarja in montiranjem novih zvonov ter z urejevanjem prostora okrog cerkve za ugoden razmah procesij in romarskih vozil.

2. septembra smo romali k Tolažnici žalostnih v Barnas. Bilo je lepo. Vabimo k tej trdnevnici tudi okoličane, zlasti bližnje Kontovec, da bo Marijina čast čimvečja.

Trebče

Nepozaben je spomin v naši vasi na rajno Marijo Čuk, ki nas je tako naglo zapustila, ko bi jo še tako potrebovali. Za dragim slovenskim duhovnikom in vernikom, romarjem iz Trsta v Oropu! Sveti oče je s hvaležnostjo sprejel izraze vladnosti in rad posilja svoj apostolski blagoslov v znamenje obilne božje pomoči po posredovanju slavnje in mogočne božje Matere. Namestnik Dell'Acqua.

Zavod šol. sester pri Sv. Ivanu

V Trstu pri Sv. Ivanu so letos šolske sestre po mnogih trudih in žrtvah dogradile novo obširno poslopje, ki ustreza vsem zahtevam moderno urejenega zavoda.

Krasna lega sredi parka v neposredni bližini mesta, pa vendar daleč od mestnega šuma in vrvenja, lep razgled, zračne, svetle, okusno opremljene sobe; prostorni hodniki, moderne kopalnice, vse, vse ga pripomore.

Zavod bo otvorjen s prihodnjim šolskim letom 1956-57. Sprejemal bo gojenke vseh žol — od osnovne do univerze. Nudil jim bo vzgojo po verskonavnih načelih, pomoč pri učenju in vso oskrbo po razmeroma zelo nizki odškodnini. Sestre nameravajo začeti tudi gospodinjske tečaje, kakor so jih imelo prej v Tomaju.

Natančnejša navodila daje vodstvo zavoda - Sv. Ivan, ulica Delle Docce, 36.

30. dan njene smrti objavljamo njeni slike, da bo tako še bolj živ in trajen spomin nanjo. Bog ji je gotovo že njenja večna sreča.

Bazovica

Naš dopisnik si je privočil mesec dni počitka. To je bil včer, da se nismo oglašili v listu, ki ga tako radi beremo. Danes pa stresemo iz koša, kar se je medtem nabralo. V mesecu juliju in avgustu smo slovensko počastili svoje patronke: najprej sv. Cirila in Metoda na Padričah, potem farno zavetnico sv. Marijo Magdaleno v Bazovici in nazadnje še sv. Rok na Groppu; cerkev na Pesku pa še čaka na z.

takega doživel.

«Sveda sem, saj bi vam sicer tega ne pravil. »Se marsikdo je kaj podobnega doživel, tako kakor jaz pa gotovo nihče.«

«Povej, kaj si videl. Jaz ti tako ne verjam. Vse ono o kuhanju mila iz mrtvev so le prazne gorovice,« je trdil dalje dvomljivec.

«Pa poslušaj: In boš videl,« pristavi prejšnji.

«Kaj praviš? Kje si pa to slišal, da so delali milo iz človeških kosti,« se vmeša tretji.

«Kaj nisi slišal še? Tako po vojni, leta 1946 in 1947, ko nisi dobil pri nas mila za čisto zlato, so ga na Reki začeli delati iz mrtvev. Teh je bilo takrat na pretek. Iz njih so kuhalni milo.«

«Ta je bosa. Tega ne verjamem,« povzema prejšnji.

«Kako da ne. Tudi jaz sem slišal. Pozaš Sovo? Ta je tista leta vozil krompir na Reko. Pa ni hotel nikoli spati v nobenem hotelu, ker se je bal, da bi ga kje ne zadavili in tudi iz njega skuhali milo. Tudi nekateri Vrtoženci in Biljenci so mi pravili, da so na Reki kuhalni milo iz ljudi,« posegel v deski.

Stvar je postajala zanimiva, zato sem vprašal onega, ki je prvi videl specialiste za kuhanje mila na Reki, ali je sam kaj

in zelo skromno.

Hiša božja bo kmalu dokončana. Prostor za oltar je pripravljen: oltar sam pa bo iz bivše prevalske cerkve. Z gotškim slogom nove cerkve se sicer prenovljeni baročni oltar ne bo ujemal, vendar bo lep. Vanj pride okvir brezjanske Marije.

Brezmadežno. V avgustu smo se podali na romanje: z materami in otroki na Barbano — bilo nas je nad 100 — in kasneje z mladino na Sv. Višarje.

Ves ta čas so se vrstili po naših vasesh tudi plesi, ki so se nedvomno zelo dobro obnesli. Moramo javno priznati, da se predsteljali plesov še vedno ozirajo na cerkveno pravilo, da naj bo opasilo sveto praznovanje brez hrupnega in škodljivega plesa. Hvaležno in pametno! Ni pa pametno — nikoli se ne bomo naveličali svariti in opominjati — da se doračočajo dekleta vratajmo domov s plesov celo iz oddaljenih vasi v poznih urah. Zgleda, da so hišna vrata pri nas brez ključev in zapahov, tako da se mladina lahko domov vraca, ne da bi bilo treba starše buditi in jim povedati, da je že davno minila polnoč.

6. septembra se Slovenci spominjamo bazovških žrtv. Ta dan je bila pri nas sv. maša za vse naše padle v drugi svetovni vojni. Naj spomin nanje budi v nas narodno zavest. Sem nas je božje previndil postavila kot Slovence; tu hočemo živeti kot Slovenci, imeti svoje šole, svoje petje in svojo molitve. Nobena sila nas ne bo strla, če se sami ne bomo vdali.

Prosek

Ta teden bo dne 7., 8. in 9. septembra v naši župni cerkvi običajna trdnevnica v čast Rojstvu M. D. Vodil jo bo preč. g. Stanko Janežič, ki je prej bil za župnika upravitelja v Mačkovljah, sedaj se pa pripravlja za misijonarja v Rimu. Na praznik Marijin, v soboto 8. sept., bo ob 8.30 zvezcer procesija z lučkami. Zaključili pa bomo trdnevnico v nedeljo ob 3.30 zato, da se verniki lahko udeležijo še skupne slovesnosti na Opčinah ob 4.30.

Vabimo k tej trdnevnici tudi okoličane, zlasti bližnje Kontovec, da bo Marijina čast čimvečja.

Općine

K dopisom v zadnji številki KG o praznovanju našega farnega patrona moramo povedati, da je bilo predhodno določeno, da se bo glavno sv. opravilo vršilo tako: pred peto mašo bodo imeli pridig in petje slovenski verniki, nato bo sv. maša z liturgičnim latinskim petjem, po sv. maši pa bodo imeli italijanski verniki svojo pobožnost. O tem so bili obveščeni vsi in temu dogovoru se ni prej nihče protivil. Zaradi nekega napačnega tolmačenja so zapeli pevci med sv. mašo staro pesem o sv. Jerneju proti dogovoru. Nihče, najmanj pa g. dekan ni prepovedal slovenskega petja kot to sovražniki duhovnikov trobijo med ljudi, ampak je resnica ta, da se je po napačnem tolmačenju nekaterih kršil prej določeni sporedi. Popolnoma pa se strinjam s tem, da vodob krajnevevKA ni ravnal prav, ko se je obrnil na tržaški »Piccoloc, ko bi se vendar, po pojasmu, ki ga je dobil od g. dekana, moral obrniti na cerkvene predstojnike, če se je že hotel pritožiti o zadevi.

Rojan

V pondeljek smo spremili k zadnjemu počitku gdje Ljudmilo Jeran. Bog jo je očistil z dolgim trpljenjem: Vdano je prenašala trpljenje, ko ji je bolezen počasi črpala moči. Mirno je zaspala za vedno ravno na vigilijo svojega 50. rojstnega dne. Zelo lepo se nam je zdelo, da je bil pogreb združen s sv. mašo. Pokojni Mili želimo večno srečo, sorodnikom pa izrekamo naše sožalje.

Prejšnji teden pa nas je zapustila ga. Roža Piščane. Vkljub visoki starosti smo jo skoro vsak in videlic, kako je na trgu prodajala razno zelenjavjo. Skromno in tisto je živila med nami, da je skoro nismo opazili. Bog je pa gotovo ni prezrl, saj je videl, kako je bila njena duša popolnoma vdana v njegovo voljo. Bog nam daj še mnogo takih žena.

Jesenško slavje SDZ na Opčinah

V nedeljo 2. septembra je Slovenska demokratska zveza priredila svoje vsakoletno jesensko slavje na Opčinah. Slavje je na lepem in za take prireditve primeren tramvajski vrtu dobro uspelo. Otvoril ga je dr. Agneletto s kratkim nagovorom; sledil je lepo izbran spred slov. narodnih in umetnih pesmi, ki so jih zapeli zbori iz Nabrežine in Boršta. Nastopil je tudi znani ženski vokalni teret »Metuljček« z vrsto narodnih pesmi ter tenorist Renat Kodermač s tremi priljubljenimi samospevimi. Med posameznimi točkami je igrala nabrežinska godba.

Sončna nedelja je še pripomogla k veselemu razpoloženju na tem po vrsti devetem jesenskem slavju Slov. dem. zveze.

DAROVI ZA SLOV. SIROTCI: N. N. družbenica iz Gorice 1000 lir.

ZA SLOV. ALOJZIJEVIČE: N. N. družbenica iz Gorice 2000 lir.

Bog povrni!

O B V E S T I L A**POPRAVEK**